

Dosarul nr. 2r-287/20

Prima instanță: (Judecătoria Drochia, sediul Central) I. Rusu
Instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

DECIZIE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Chiosa Lilia, reprezentată de avocatul Avornic Gheorghe,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Chiosa Alexandr împotriva Liliei Chiosa cu privire la desfacerea căsătoriei și partajul averii comune, la cererea reconvențională depusă de Chiosa Lilia împotriva lui Chiosa Alexandr cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 25 martie 2020, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Avornic Gheorghe în interesele Liliei Chiosa din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel,

constată:

La 18 ianuarie 2018, Chiosa Alexandr a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liliei Chiosa cu privire la desfacerea căsătoriei și partajul averii comune.

Pe parcursul examinării cauzei, Chiosa Lilia a depus cerere reconvențională împotriva lui Chiosa Alexandr cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate.

Prin hotărârea Judecătoria Drochia, sediul Central din 23 decembrie 2019, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Chiosa Alexandr.

S-a desfășurat căsătoria între Chiosa Alexandr și Chiosa Lilia, înregistrată la Oficiul Stare Civilă Drochia cu nr. 22.

S-a partajat bunul imobil – casa de locuit individuală și terenul aferent cu suprafața de 0,0424 ha, situat în orașul Drochia, str. V. Alecsandri 47, prin dispunerea vânzării la licitație a bunului imobil și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți fiecăruia dintre ei.

Cererea reconvențională depusă de Chiosa Lilia a fost respinsă.

La 20 ianuarie 2020, Chiosa Lilia, reprezentată de avocatul Avornic Gheorghe a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Drochia, sediul Central din 23 decembrie 2019, fără plata taxei de stat (f.d. 177-179).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2020, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Avornic Gheorghe în interesele Liliei Chiosa și s-a acordat termen până la data de 24 martie 2020 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 2 250 de lei (f.d. 183-185).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 25 martie 2020, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Avornic Gheorghe în interesele Liliei Chiosa din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel.

La 25 mai 2020, Chiosa Lilia, reprezentată de avocatul Avornic Gheorghe, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 25 martie 2020, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului în fond.

În motivarea recursului, a menționat că nu a recepționat încheierea instanței de apel din 28 februarie 2020, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru achitarea taxei de stat.

De asemenea, recurenta a invocat că a făcut cunoștință cu încheierea contestată la data de 18 mai 2020, prima zi de lucru după anularea situației excepționale.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la data de 25 martie 2020, dar date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel recursul declarat la data de 25 mai 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă că la 20 ianuarie 2020, Chiosa Lilia, reprezentată de avocatul Avornic Gheorghe a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Drochia, sediul Central din 23 decembrie 2019, fără plata taxei de stat (f.d. 177-179).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2020, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Avornic Gheorghe în interesele Liliei Chiosa și s-a acordat termen până la data de 24 martie 2020 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 2 250 de lei (f.d. 183-185).

La data de 04 martie 2020, încheierea în cauză a fost expediată avocatului Avornic Gheorghe pe adresa de e-mail indicată în mandatul avocațial și anume avornic@yahoo.fr (f.d. 186).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 25 martie 2020, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Avornic Gheorghe în interesele Liliei Chiosa din motivul neînălăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată ca fiind emisă cu încălcarea normelor de drept procedural din următoarele considerente.

La caz, Colegiul constată că instanța de apel, dispunând restituirea apelului declarat avocatul Avornic Gheorghe în interesele Liliei Chiosa, a reținut că încheierea din 28 februarie 2020, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expediată în adresa avocatului la data de 04 martie 2020, iar în termenul stabilit de instanța de apel, Chiosa Lilia nu a lichidat neajunsurile menționate în încheiere și anume nu a prezentat dovada achitării taxei de stat în mărime de 2 250 de lei.

Colegiul consideră o astfel de concluzie pripită.

Urmează a se reține că prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie 2020-15 mai 2020.

Conform art. 2 din Hotărârea respectivă, pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a măsurilor, inclusiv și stabilirea unui regim de lucru pentru toate entitățile.

La 18 martie 2020 a fost emisă Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care la pct. 8 s-au stabilit măsurile specifice în domeniul justiției pe perioada instituirii stării de urgență, conform anexei.

Astfel Anexa nr. 1 la Dispoziția menționată, prevede că pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Deci la emiterea încheierii recurate, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că prin Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în perioada 17 martie 2020-15 mai 2020, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel au fost suspendate.

Deci, Colegiul conchide că apelul depus de Chiosa Lilia a fost restituit în perioada în care termenele de decădere au fost suspendate și prin urmare a fost restituit contrar prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Ca consecință, Colegiul consideră că prin restituirea cererii de apel, a fost încălcat în mod direct dreptul recurentei la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale

În circumstanțele menționate și ținând cont de faptul că încheierea recurată a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul recurentei la un proces echitabil, aceasta urmează a fi casată, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor.

Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Dat fiind faptul că la cererea de recurs nu a fost anexată dovada de achitare a taxei de stat la depunerea apelului, cauza urmează a fi restituită la rejudecare în instanța de apel, la stadia de primire a cererii de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Chiosa Lilia, reprezentată de avocatul Avornic Gheorghe, de a casa integral încheierea Curții de Apel Bălți din 25 martie 2020 și a restitui cauza la Curtea de Apel Bălți, la stadia de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Chiosa Lilia, reprezentată de avocatul Avornic Gheorghe.

Se casează încheierea Curții de Apel Bălți din 25 martie 2020, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Chiosa Alexandr împotriva Lilei Chiosa cu privire la desfacerea căsătoriei și partajul averii comune și la cererea reconvențională depusă de Chiosa Lilia împotriva lui Chiosa Alexandr cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Bălți, la stadia de primire a cererii de apel, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic